

UNIVERZITET SINGIDUNUM
VEĆU DEPARTMANA ZA POSLEDIPLOMSKE STUDIJE
UNIVERZITETA SINGIDUNUM

Beograd
Danijelova 32

Odlukom Veća Departmana za poslediplomske studije i međunarodnu saradnju Univerziteta Singidunum, broj 4 – 151/2023 od 31.08.2023.godine, određeni smo za članove Komisije za pregled, ocenu i usmenu odbranu doktorske disertacije Mladena Opačića, pod nazivom: “*Jedan model sistema za menadžment znanja zasnovan na Veb 2.0 tehnologijama*”.

Posle pregleda dostavljene Disertacije i drugih pratećih materijala, Komisija je sačinila sledeći

REFERAT

1. UVOD

1.1. Hronologija odobravanja i izrade disertacije

Mladen Opačić je upisao doktorske studije na Singidunum univerzitetu školske 2008/2009. godine. Zahtev za odobravanje teme za izradu doktorske disertacije podneo je 2013. godine.

Odlukom Veća Departmana za poslediplomske studije Univerziteta Singidunum, broj 1 – 1614/2013 od 20.06.2013. godine, formirana je komisija u sastavu:

1. Prof. dr Mladen Veinović,
2. Prof. dr Milenko Heleta, ,
3. Prof. dr Jelena Đorđević-Boljanović,

za ocenu teme i podobnosti kandidata za izradu doktorske disertacije pod nazivom: “*Jedan model sistema za menadžment znanja zasnovan na Veb 2.0 tehnologijama*”. Na osnovu pozitivnog izveštaja Komisije Senat Univerziteta Singidunum je 2013. godine odobrio rad na izradi doktorske disertacije. Za mentora je imenovan prof. dr Mladen Veinović.

Odlukom Veća Departmana za poslediplomske studije Univerziteta Singidunum, broj 4 – 102/2017 od 01.03.2017. godine, formirana je komisija u sastavu:

1. Prof. dr Mladen Veinović,
2. Prof. dr Jelena Đorđević-Boljanović,
3. Prof. dr Petar Spalević

Uz napomenu da se prof. dr Petar Spalević imenovan umesto pok. prof. dr Milenka Helete.

Odlukom Veća Departmana za poslediplomske studije Univerziteta Singidunum, broj 4 – 242/2019 od 20.12.2019. godine, formirana je komisija u sastavu:

1. Prof. dr Mladen Veinović, mentor
2. Prof. dr Milan Milosavljević,
3. Prof. dr Petar Spalević

Odlukom Veća Departmana za poslediplomske studije Univerziteta Singidunum, broj 4 – 151/2023 od 31.08.2023. godine, formirana je komisija u sastavu:

1. Prof. dr Mladen Veinović, redovni profesor, Univerzitet Singidunum, Beograd, mentor
2. Prof. dr Milan Milosavljević, redovni profesor, Univerzitet Singidunum, Beograd
3. dr Tomislav Unkašević, naučni saradnik, Institut „Vlatacom“, Beogradu

1.2. Naučna oblast disertacije

Tema disertacije kandidata je u oblasti inženjerski menadžment, za koju je Tehnički fakultet Univerziteta Singidunum matičan.

1.3. Biografski podaci o kandidatu

Mladen Opačić rođen je 07.09.1980. godine u Beogradu, Republika Srbija. U Beogradu je završio osnovnu školu „Ratko Mitrović” i srednju školu „Politehnička akademija”, smer „Robotika i fleksibilni proizvodni sistemi“.

Školske 2003/2004. godine upisao je Fakultet za poslovnu informatiku u Beogradu (smer „Programiranje i projektovanje”) na kome je 2007. godine diplomirao sa prosekom 9,24. Diplomski rad odbranio je kod mentora prof. dr Mladena Veinovića 03.09.2007. na temu „Sistemi za upravljanje sadržajem“ i stekao zvanje diplomirani inženjer poslovne informatike.

Master studije upisao je školske 2007/2008 godine na Departmanu za poslediplomske studije i međunarodnu saradnju (smer „Strategijski menadžment“). Master rad odbranio je na temu „Informacione tehnologije i konkurentska prednost“ i stekao akademski naziv diplomirani ekonomista – master iz oblasti menadžmenta.

Doktorske studije upisao je školske 2008/2009 godine na Departmanu za poslediplomske studije i međunarodnu saradnju na smeru „Inženjerski sistemi u menadžmentu“.

Zaposlen je u preduzeću Supernode d.o.o. gde radi na poslovima razvoja softverskih rešenja za inovativne IT kompanije.

2. OPIS DISERTACIJE

2.1. Sadržaj disertacije

Doktorska disertacija pod naslovom: *“Jedan model sistema za menadžment znanja zasnovan na Veb 2.0 tehnologijama”* ima ukupno 157 strana. Disertacija ima šest poglavlja i spisak literature. Poglavlja su:

1. Uvod, 7 strana,
2. Pregled u oblasti istraživanja, 30 strana,
3. Rezultati istraživanja, 95 strana,
4. Diskusija i predlog novog rešenja, 10 strana,
5. Zaključak, 3 strane.

U disertaciji ima ukupno 108 slika i 41 tabelu. Literatura sadrži 64 bibliografske jedinice.

2.2. Kratak prikaz pojedinačnih poglavlja

U uvodu je ukratko izložen problem koji se razmatrao u ovoj disertaciji. Pored toga, opisano je i trenutno stanje razvoja oblasti od interesa evidentirano u postojećoj literaturi, obrazložen je metodološki pristup i data struktura.

Poglavlje 2 „Pregled u oblasti istraživanja“ bavi se menadžmentom znanja, pristupima menadžmentu znanja, sistemima za menadžment znanja, modelima sistema za menadžment znanja kao i alatima za upravljanje znanjem.

Poglavlje 3 „Rezultati istraživanja“ bavi se detaljnije načinom na koji je istraživanje sprovedeno i rezultatima koji su u njemu postignuti.

Poglavlje 4 „Diskusija i predlog novog rešenja“ bavi se diskusijom rezultata dobijenih istraživanjem i predlogom novog rešenja modela sistema za menadžment znanja.

Na kraju disertacije iznet je zaključak sa mogućim pravcima razvoja u ovoj oblasti, kao i spisak referentne literature.

3. OCENA DISERTACIJE

3.1. Savremenost i originalnost

Predmet istraživanja ove disertacije je novi konceptualni model sistema za menadžment znanja prilagođen za domaće prilike. Ono što ovom istraživanju daje poseban značaj i aktuelnost je njegova interdisciplinarna priroda kao i trend da se sve više radi od kuće. Usled prisilne digitalne transformacije koja se dogodila zbog kovid krize sve više organizacija prelazi na potpuno onlajn ili hibridni način poslovanja. U takvoj organizaciji procesi deljenja, kreiranja, skladištenja i primene znanja obavljaju se pomoću informacionih sistema i na daljinu. Uprkos tome što ova tema svakog dana postaje sve aktuelnija u Srbiji nema ozbiljnijih istraživanja koja se bave modelima (okvirima) sistema za menadžment znanja.

Postojeći modeli razvijeni su najbogatijim zemljama i često podrazumevaju da organizacija na implementaciju sistema za menadžment znanja može utrošiti značajna materijalna sredstva. Predloženi model uzima u obzir naše prilike i budžetska ograničenja i koncipiran je tako da se pomoću njega sistem za menadžment znanja može razviti korišćenjem besplatnog softvera, od tehnologija koje zaposleni u Srbiji već umeju da koriste, a da se pritom kreira sistem koji je i dalje koristan.

U ovom kontekstu, kandidat je svoju originalnost potvrdio na korektan i uverljiv način objavljivanjem radova u međunarodnim naučnim časopisima (1 rad u časopisu sa impakt faktorom), u domaćim naučnim časopisima (1 rad) i u zbornicima sa međunarodnih naučnih konferencija (7 radova).

3.2. Osvrt na referentnu i korišćenu literaturu

U izradi disertacije korišćena je obimna literatura iz oblasti, menadžmenta znanja, pa sve do najnovijih radova u vrhunskim međunarodnim naučnim časopisima uključujući i sopstvene reference. Na osnovu tih referenci, originalni naučni rezultati do kojih je kandidat došao u disertaciji su stavljani u korektan kontekst.

3.3. Opis i adekvatnost primenjenih naučnih metoda

Kandidat je u toku naučnog i istraživačkog rada upotrebio različite metode kako bi bili zadovoljeni osnovni metodološki zahtevi – objektivnost, pouzdanost, opštost i sistematičnost.

U skladu sa izabranom problematikom, definisanim ciljevima istraživanja i postavljenim naučnim hipotezama radi definisanja naučnih i stručnih zaključaka i iznalaženja mogućih rešenja upotrebljena je teorijska analiza uz korišćenje rezultata istraživanja iz međunarodne naučne literature, odnosno saznanja naučnika i drugih autora koji su istraživali problematiku kojom se bavi i ovaj rad. U disertaciji se predstavljaju naučno-teorijska saznanja, relevantna literatura i originalni predlozi korišćenjem većeg broja metoda, i to: ispitivanje, anketa, istorijske metode, metode kompleksnog posmatranja i analize sadržaja, metode analize, sinteze, konkretizaciju, generalizaciju, indukciju, metod apstrakcije, metod specijalizacije, hipotetičko-deduktivnu, analitičko-deduktivnu, komparativnu, statističku i metodu modelovanja.

3.4. Primenljivost ostvarenih rezultata

Rezultati do kojih je kandidat došao u svojoj disertaciji mogu imati neposrednu primenu u oblasti menadžmenta znanja. Predloženi model koncipiran je tako da se pomoću njega sistem za menadžment znanja može razviti korišćenjem besplatnog softvera, od tehnologija koje zaposleni u Srbiji već umeju da koriste, a da se pritom kreira sistem koji je i dalje koristan. Stoga se predloženi pristup može uspešno primeniti.

3.5. Ocena dostignutih sposobnosti kandidata za samostalni naučni rad

Kandidat je u svom dosadašnjem radu pokazao kvalitete presudne za uspešan istraživački rad: sposobnost uočavanja problema i postavljanje korektnog cilja istraživanja, shvatanje i proširivanje teorijskih koncepata, originalnost, sposobnost da teorijske metode pretoči u modele, kao i da kritički analizira dobijene rezultate.

4. OSTVARENI NAUČNI DOPRINOS

4.1. Prikaz ostvarenih naučnih doprinosa

Originalni naučni doprinosi disertacije se mogu formulisati na sledeći način:

- Na osnovu rezultata empirijskih istraživanja prilika u Srbiji definisan je predlog novog modela sistema za menadžment znanja koji je zasnovan na najpopularnijim Veb 2.0 tehnologijama;
- Primenom najsavremenijih metoda modeliranja strukturalnim jednačinama (SEM-PLS) kreiran je strukturalni model kojim su identifikovani i kvantifikovani prediktori percepcije korisnosti društvenih mreža za radnike znanja;
- Empirijskim istraživanjem kvantifikovan je nivo digitalnih veština građana Srbije koji bi mogli biti potencijalni korisnici jednog sistema za menadžment znanja zasnovanog na Veb 2.0 tehnologijama. Utvrđeno je da nivo veština neophodnih za korišćenje Veb 2.0 tehnologija u ciljnoj grupi više nego dovoljan;
- Empirijskim istraživanjem kvantifikovan nivo poznavanja i dužina korišćenja pojedinačnih Veb 2.0 tehnologija i potom komparacija u cilju identifikacije najpopularnijih Veb 2.0 tehnologija.

4.2. Kritička analiza rezultata istraživanja

U prvoj fazi kandidat je razmatrajući raspoloživu literaturu u oblasti teme disertacije izvršio kritičku analizu dostupnih informacija i korektno definisao cilj istraživanja.

Tokom istraživačkog rada koristio je mogućnost kritičkog preispitivanja i pogodne načine unapređenja postojećih rešenja dodajući svoj doprinos kroz nove ideje.

Uočene su i prikazane prednosti i nedostaci predloženog pristupa i ukazano na smernice mogućih daljih istraživanja.

4.3. Verifikacija naučnih doprinosa

Naučni doprinosi disertacije verifikovani su sledećim radovima kandidata:

Kategorija M23

1. **Opačić M., Pantović V., Vidojević D., Štavljanin V.** "Exploratory Analysis of the E-government E-skills of Serbian Citizens and Their Ability to Use E-government Services with Special Emphasis on the Regional Differences", *Lex localis - journal of local self-government*, Vol. 21, No. 4, pp. 1129-1180, October 2023

Kategorija M33

1. **M. Opačić**, M. Veinović, USING WIKIS AS KNOWLEDGE MANAGEMENT TOOLS FOR KNOWLEDGE SHARING AND INNOVATION IN THE TIMES OF ECONOMIC CRISIS, Symorg 2012 Proceedings, pp. 1090 - 1095, Jun, 2012 (M33)
2. **Opačić Mladen**, Vojkan Cvijanovic, Mladen Veinovic, "Social networking systems through the lens of knowledge management", Proceedings in The 2nd Electronic International Interdisciplinary Conference, EIIC 2013, Slovak Republic, ISBN: 978-80-554-0762-3 ISSN: 1338-7871. pp. 74-78, 2.9-6.9.2013 (M33).
3. **M. Opačić** and M. Veinović, Implications of information systems use on the development of Web 2.0 based knowledge management system framework, Međunarodna naučna konferencija Sinteza, 2014, doi:10.15308/sinteza-2014-307-312M.
4. Veinović and **M. Opačić**, The importance of experience with Web 2.0 technologies for knowledge management system development, International Scientific Conference Sinteza, 2015, doi:10.15308/Synthesis-2015-1-4 (M33)
5. **M. Opačić**, M. Veinović and D. Adžić, A Short Introduction Into Innovative World of Masternode Coins, Univerzitet Singidunum, Beograd, 2018, doi:10.15308/Sinteza-2018-147-152 (M33)
6. **M. Opačić** and M. Veinović, Student Motivation to Learn About Blockchain Technology, Univerzitet Singidunum, Beograd, 2020, doi:10.15308/Sinteza-2020-199-206 (M33)
7. **Mladen Opačić**, Mladen Veinović, Web 2.0 technologies in the time of COVID crisis from the knowledge management perspective Infotech 2020 (M33)

Kategorija M52

1. **Opačić, M. M.**, & Veinović, M. Đ. [2013]. Veb 2.0 tehnologije u službi menadžmenta znanja. Tehnika, 68(4), 746-752. (M52)

5. MIŠLJENJE KOMISIJE I PREDLOG

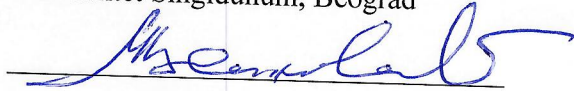
Na osnovu izloženog, komisija konstatuje da doktorska disertacija Mladena Opačića, master ekonomiste u oblasti menadžmenta, pod naslovom "*Jedan model sistema za menadžment znanja zasnovan na Veb 2.0 tehnologijama*" ispunjava sve formalne i suštinske uslove predviđene Zakonom o visokom obrazovanju, kao i propisima univerziteta Singidunum u Beogradu. Doktorska disertacija Mladena Opačića sadrži naučne doprinose koji se sastoje od predloga novog konceptualnog modela sistema za menadžment znanja zasnovanog na Veb 2.0 a baziranog na empirijskim istraživanjima relevantnih parametara.

Tokom celokupne izrade doktorske disertacije, kandidat je pokazao nesumnjivu sposobnost za samostalni naučnoistraživački rad. Stoga članovi Komisije sa zadovoljstvom predlažu Veću departmana za posle diplomanske studije da se doktorska disertacija pod naslovom "*Jedan model sistema za menadžment znanja zasnovan na Veb 2.0 tehnologijama*" kandidata Mladena Opačića, mastera u oblasti menadžmenta, izloži na uvid javnosti i uputi na konačno usvajanje Senatu Univerziteta Singidunum u Beogradu.

Beograd, 21. 10. 2023. godine

Članovi komisije:

dr Mladen Veinović, redovni profesor,
Univerzitet Singidunum, Beograd

dr Milan Milosavljević, redovni profesor,
Univerzitet Singidunum, Beograd

dr Tomislav Unkašević, viši naučni saradnik,
Institut Vlatacom, Beograd

